

JOAQUIM MOLAS, «El cas Sagarra», *La literatura de postguerra*. Rafael Dalmau, 1966.

Josep Maria de Sagarra ocupà, un lloc ben respectable dins l'escena catalana. D'abans i de després del 39. Per la quantitat i varietat de les obres que escriví i, a la vegada, per l'èxit que moltes d'elles obtingueren. En realitat, Sagarra no participà mai dels programes polític-culturals que la nostra burgesia fabricà al començament de segle, i fou sempre fidel als esquemes dramàtics modernistes que, amb la seva cultura i la seva experiència, assolí de renovar a fons. En injectar-los força i desimboltura verbal, ampliar-los els temes i vincular-los a les ambicions més elementals de l'espiritualitat popular catalana; en connectar-los, fins a cert punt, amb alguns aspectes de la literatura post-simbolista de l'època. D'aquí que la seva producció teatral, poemàtica o costumista, tingués sempre un cert aire de cosa insòlita i anacrònica i que, alhora, fascinés públics senzills i necessitats de símbols fàcils. Sagarra, doncs, complí una funció col·lectiva. I la complí, si més no en els anys de preguerra, amb notable destresa i dignitat. El parèntesi 1936-45, però, l'afectà molt particularment i, en reprendre les seves activitats de les taules, es proposà de renovar-se. Així, alternà el poeta dramàtic tipus «ancien

régime» —*L'hereu i la forastera* (estr. 1949), *Les vinyes del Priorat* (estr. 1950), *L'alcova vermella* (estr. 1952), etc.— amb un tipus de teatre burgès que no desmentia les seves inicials adscripcions modernistes, ambiciós, sí, però molt desigual. *Galatea* (estr. 1948) i, en especial, *La fortuna de Sílvia* (estr. 1947) són peces passablement interessants; *La ferida lluminosa* (estr. 1954), en canvi, un dels seus darrers grans èxits de públic, no passà d'ésser un drama pintoresc de tesi, oportunista i convencional. Cap al final de la seva vida, per una sèrie de complexes raons que no són al cas, perdé la confiança del públic i el prestigi que, amb el conjunt de la seva obra, havia aconseguit fer-se. Encara tingué, amb el concurs de Joan Capri, algun èxit esporàdic: *El senyor Perramon*, adaptació lliure de Molière, est. 1960; ara: en aquest darrer període, no era sinó un escriptor aïllat i, per dir-ho així, només escoltat pels grups oficials. En conjunt, el teatre de Josep Maria de Sagarra, a despit de la varietat de gèneres i la cert brillantor d'estil és més aviat uniforme i superficial, potser massa deslligat de les evolucions històriques i estètiques del nostre temps.